

ניבים עלון קיבוץ געש

גיליון מספר 1897/28 31 במאי 2020. עורכת: קרינה פלדמן

לזכרה של חברתנו שיקיטה לזר ז"ל. יהי זכרה ברוך

דר' שקמה שוורצמן מגבת,
מובילת מחאת הדגלים
השחורים:

"למדינת ישראל מגיע
ראש ממשלה שאינו
משסה איש באחיו
כדי להחליץ מאימת
הדין.
התעוררנו ואין לנו
ברירה אלא לנצח."

ממשיכים לעמוד בגשר
יקום.

ימי שבת, בשעה 17:30.

בואו עם מסיכות, דגלי ישראל
ודגלים שחורים.

שפיים ויקום כבר באים!
להתראות,
כרמית בלבן

בית געש, חגג את חג השבועות השנה
כחג צנוע בהתחשב בנסיבות בשל
הקורונה.

היתה אווירה נעימה, הילדים נהנו
מאוד מפילות היצירה וההפעלה,
ריקודי העם בהנחייתה של רחל
אלימלך היו מהנים כרגיל.

זה מרקוס העלה ילדים נרגשים על
המיכלסון, יוסי שורר הוציא את הילדים
לטיול עם הטרקטור עם מוסיקה
נחמדה וכוס בירה ביד, חג שבועות
שמח לכולם.

תודה רבה לכל מי שלקח חלק

בהוצאת גיליון ניבים. תודה רבה לדב
ניימן, סיליה קסטין, עודד רוזנטל
במאמר חשוב על פלסטיק וכמה נזק
הוא גורם לאנושות ולאמא אדמה-
טרה. ירדנה פרנס ולידי רובינסקי
בהספדים לזכרה של שיקיטה ז"ל.

תודה רבה לשושי הרנוי על ההגהה.

קריאה נעימה.

להערות או הארות:

karinafeldman@gmail.com

לפני כחודש בית געש, נפרד מחברתנו
היקרה, שיקיטה לזר ז"ל.

שיקיטה ממקימי קיבוץ געש, עבדה
בענפים שונים בקיבוץ והיתה כ"סבתא
מאמצת" לכל ילד שהיה זקוק לכך.
אישה נעימה, חמה בעלת לב רחב.
חלקו הראשון של הגיליון יוקדש
לזכרה. יהי זכרה ברוך.

מדינת ישראל עושה את שלביה
לחזרה לקראת שגרה, שעדיין לא
ממש ברורה. מחלת הקורונה, סיימה
את תפקידה (נכון לכתובת שורות
אלו...) בתקשורת מנסים לספר
שהולך להיות "גל שני".

גילאי התיכון עדיין לא חזרו ללמידה
רצופה. ומאתרי החדשות ברשת,
מסתמן כי ביומיים האחרונים עלה
שיעור הנדבקים בנגיף הקורונה.

אני מסתכלת סביבי ורואה שאנשים
מנסים לחזור לשגרה מסוימת,
למרות שאין לאף אחד מושג לקראת
איזו שגרה אנחנו צועדים.

חברה שעובדת בתחום ההייטק
סיפרה לי שהחליטו לא להחזיר
אותם לעבודה עד ינואר 2021.
מסתבר שלחברה עדיף יותר כלכלית
כרגע, בהתחשב בחוסר וודאות
שקיים במשק, להמשיך להפעיל את
העובדים מהבתים שלהם. הם כמובן
קיבלו הוצאות לעבודה מהבית
וממשיכים את העבודה כרגיל. כלומר
ללא ספק משהו בשיטת העבודה של
המשק השתנה בעקבות הקורונה.

תולדות חייה של שיקיטה לזר- יהי זכרה ברוך

שיקיטה נולדה ב- 8.6.1930 באסונסיון בירת פרגוואי לחיים ואווה פרידמן. אחות לפאולו בן העשרים ולמשה (פפיטו) בן השנה.

אביה שהצליח להעלות כמעט את כל בני וקרובי משפחתו מפולין לפרגוואי לפני מלחמת העולם השנייה, ירד מנכסיו ונאלץ לחפש פרנסה בברזיל. כשהייתה שיקיטה בת שש, עברה עם משפחתה לעיר קמפינס בברזיל שם סיימה את לימודי התיכון ואת הסמינר למורים.

בגיל 18 בעקבות פעילותו של עמי ברנשטיין שחשף את צעירי העיר לתנועות הציוניות, הצטרפה שיקיטה לתנועת השומר הצעיר בסאן פאולו. לימים התברר לה שעמי הוא אחיה המאמץ של קלה, אחותו של סינו.

זמן קצר לאחר מכן הצטרפה שיקיטה להכשרה בחווה שבעיר מונטה-מור הקרובה לקמפינס. הכתובת של בית הוריה עבר מיד ליד בין צעירי ההכשרה ורבים מהם הגיעו לביתה שקיבל אותם בזרועות פתוחות לארוחות ומיטה חמה בדרכם להכשרה. שם הכירה גם את סינו שהצטרף להכשרה בעקבות אחותו.

בתום ההכשרה כאשר עמדה שיקיטה לעלות לישראל עם חבריה לגרעין, נפטרה באופן פתאומי לואיזה, אשתו של פאולו אחיה הגדול. זה היה אירוע מאוד טראומטי לכל המשפחה. פאולו נשאר לבד עם שני ילדים צעירים – פפי ודוד ועול כבד של פרנסה ונזקק לעזרה רבה מהמשפחה. שיקיטה חשבה לוותר על הנסיעה לישראל אך אביה שידע עד כמה זה חשוב לה דחף אותה להמשיך בתוכניותיה למרות ההתנגדות של אימה.

לבסוף החליטה שיקיטה לנסוע עם הגרעין שלה לישראל ולקחת איתה את דוד, בנו הצעיר בן השש של פאולו אחיה כדי להקל על משפחתה וכך ב- 1952, בהיותה בת 22, עלו כולם לאוניה שלקחה אותם לאיטליה ומשם לישראל.

הגרעין של שיקיטה הגיע לקיבוץ נגבה. כל חבריה גויסו לצבא אך היא שלא יכלה לעזוב את דוד לבדו בקיבוץ נישאה נישואים פיקטיביים לבן גרעין שלה על מנת לקבל פטור מהצבא.

בתקופה זו נפגשו שוב שיקיטה וסינו והאהבה פרוחה ביניהם...

שיקיטה שרצתה להישאר בנגבה, הן משום שלדוד לא הייתה בגעש קבוצת גיל מתאימה והן משום שהתקשתה להיפרד מחברי הגרעין שלה שהוו לה ולדוד קבוצת תמיכה, הסכימה לבסוף לעבור לחולות געש מכיוון שידעה עד כמה חשוב לסינו להישאר לצד אחותו. לאחר המעבר, נמצאה לדוד קבוצת גיל מתאימה ומשפחה מאמצת בקיבוץ יקום ושיקיטה וסינו נסעו אליו כל יום אחר הצהריים לבלות איתו את ה"הקמות".

במשך שנותיה בקיבוץ עבדה שיקיטה בלול, במפעל, בקומונה, בתיקון וילונות, בחינוך הגיל הרך, במוסד החינוכי, ובמכללה (פרויקט סלע). בכל מקום בו עבדה השקיעה את נשמתה ואת כל כולה ועם חניכיה הרבים ייצרה קשרים עמוקים שנמשכו לאורך השנים.

תולדות חייה של שיקיטה לזר- יהי זכרה ברוך

שיקיטה וסינו בנו בית חם ואוהב וגידלו בנוסף לדוד שלושה ילדים: ליאת, רחל ומשה. הם המשיכו את מסורת הבית הפתוח של הוריה ואימצו לחיכם צעירים רבים ובני משפחה נוספים.

גם לאחר שאיבדה שיקיטה את סינו, כשהיא רק בת 60, המשיכה להיות הלב הפועם של המשפחה ועזרה בגידול שבעת נכדיה: כרמל, עידו, כחל, מור, בן, ניר ותומר.

היא אהבה לחיות, לבלות ולצחוק והייתה שחקנית בנשמתה. היא שלטה הייטב בספרדית, פורטוגזית ויידיש. השתלטה לא רע על העברית ושמרה כל השנים על קשר מכתבים עם כל חברה, חניכיה ובני משפחתה ברחבי העולם. הייתה אהובה מאוד וחשובה להרבה מאוד אנשים. היא קיבלה כל אדם כפי שהוא והאירה פנים לכולם. כל אחד מצא אצלה אוזן קשבת, בית, מיטה, ארוחה חמה ועזרה בעת צרה.

אמא היום את בת שבעים
ועברת כל כך הרבה בחיים
מפרגוואי לקמפינס ומשם עד לכאן
עשית את הדרך עם דוד הקטן
התמקמתם בנגבה, הרגשתם טוב שם
עד שהופיע הטוב מכולם
שהסכים כמובן על קיבוצו לוותר
אך נתן להבין שליבו ישבר
אזי התמקם לו הזוג המושלם
בקיבוץ המקסים שעל יד שפת הים

נכון שתמיד חלמת בהסתר
על ילדים עשרה ואפילו יותר
אך רק שלושה לך הטבע נדב
והיתר אומצו אל הלב הרחב
דוד, אריה, גיל חן, פאני, בראוליו, אסתר,
ויקטור, רוברט, אינגריד וכנראה עוד יותר
זה כולל מכללה של עשרות צעירים
שמפעם לפעם אליך חוזרים

כי תמיד את יודעת לעזור בצרה
לתמוך ולתת בלי גבול ופשרה
וכמובן שעם אבא בשעתו הכואבת
היית לציידו חזקה ואוהבת

עוד נשאר לי מכם זיכרון חרוץ
של זוג חבוקים בשבילי הקיבוץ
ותרשי לי אולי להאמין ולהיסחף
שהוא איתנו עכשיו בשמחה משתתף

כי מהזוג האוהב שהאמין וחלם
נוצר כבר היום מעין שבט קטן
ילדים שלושה, כלה, שניים חתן
ושישה נכדים מבית ספר עד גן

ובסוף נאחל לך הרבה הצלחות
לפחות בשבעים השנים הבאות
שתדעי רק בריאות וחיים ארוכים
מאיתנו שאותך מאוד אוהבים

צ'יקיטה יקרה,

מההתחלה, אני זוכרת כל מיני מחוות קטנות כמו ניסיון לפשר בין השותפים לחדר, הרצון שלך שיהיה לנו טוב ונוח בענף בו עבדנו, ההקפדה שהאספקה השבועית מהכולבו תחכה על המיטה בחדר לאחר יום הלימודים, תשומת לב אישית שהענקת שוקולד וורד מהגינה שלך לכבוד יום ההולדת והרצון והקבלה שלנו "הזרים" לחיק הקיבוץ. ובאופן הזה ליווית והיית שותפה להרגשה הנעימה והביתית שחוו סטודנטים רבים בפרויקט זה לאורך שנים רבות.

עם הצטרפותי למשפחת פרנס זכיתי להיות קשורה אלייך אפילו יותר. את ליווית אותי בחתונתי, בהולדת בניי, בחגיגות בר המצווה כשאני מתפתחת וצומחת.

אך חיבתי העמוקה אלייך, הייתה תמיד תולדה של אותה קבלת פנים לה זכיתי. שנה שבה לימדת אותי שהדברים הפשוטים הם היקרים ביותר, שאין להם מחיר, שהם לא משתנים ולא יכולים להתקלקל עם השנים.

הקשר שלך למשפחתנו – משפחת פרנס היה ארוך שנים. יחסים שהתפרשו לאורך הדורות. הם התחילו ביחסים הטובים שלך עם סבתא אדליטה, החיבה לה רכשתן אחת לשנייה כמו בת ואם, הקשרים שלך עם שולה, יחסי החברות של הבנות ליאת ואילנה ואפילו קשר אהבה אחד בין הנכדים כחל ויפתח.

אך את הקשר שלי אלייך לא ירשתי בגלל המשפחה. הכרותינו החלה לפני 32 שנים. כשהגעתי לקיבוץ, בשנת 1988 בתוכנית סל"ע – סטודנטים לומדים עובדים, תוכנית של הצבא לחיילים משוחררים. מיד אחרי שהשתחררתי מהצבא כשאני בת 21 הצטרפתי למסגרת, את שימשת כמקשרת מטעם הקיבוץ.

אני זוכרת אותך קטנטונת עם פנים מאירות, נעימות, שמחות, תמיד ראית את החיוב והטוב של האנשים. היית הפנים של הקיבוץ ושל שכבת הוותיקים. קבלת הפנים לה זכיתי/זכינו כל הסטודנטים הייתה מהמזמינות, האכפתיות, הסובלניות, הפתוחות, המקבלות את האחר, טוב לב כנה, אמיתי וטהור וכל אותן תכונות נערצות שהובעו בטבעיות ובקלות כל כך.

המשך בעמוד הבא

נפרדים מצ'יקיטה (שרה) לזר 8.6.1930 – 20.4.2020 / מאת ירדנה פרנס

בכל פעם שפגשתי בך בשבילי הקיבוץ וניגשתי לחבקך ולשאול לשלומך. היית עונה לי באותה תשובה (שלא הפסיקה להפתיע אותי) גם לאחר שנים רבות, גם שחלית ויצאת מאשפוזים. ללא תלונות נהגת לומר: "עכשיו שאני רואה אותך מצוין". אני בטוחה שזה לא משפט שהיה שמור רק לי ובטח אמרת זאת לעוד כמה. אך, אני שהבטתי בעינייך באומרך את המילים הללו הרגשתי את הכנות והשמחה של המפגש בין שתי נשמות ולא רק של שני אנשים.

אוהבת אותך מאוד יקרה ונפרדת ממך היום. אך, שמחה על כך שחייית חיים מלאים.

את ממקימי הקיבוץ והיית שותפה ליצירה ראשונית, הקמת משפחה אוהבת בנים ונכדים והוקפת בהרבה חברים.

שמחה על הזכות שנפלה בחיקי להכיר אותך, להיות נוכחת בחייך ושאת בחיי. נוחי על משכבך בשלום אהובה.

כשחזרתי לקיבוץ ב-2000 צ'יקיטה היתה בן האנשים היקרים והמעטים שנתנו לי הרגשה טובה, שהסבירו לי פנים, התעניינו, שאלו .

בכל פעם שפגשתי אותה בשביל קיבלתי חיבוק מכל הלב אני לא אשכח אותה לעולם.

לצערי בשנים האחרונים המצב הבריאותי שלה לא היה כל כך טוב. והיתה לי הרגשה שהיא עדיין שמחה לראות אותי אך לא ידעה כל כך לזהות מי אני. אבל תמיד יהיה לה מקום בליבי. תמיד אזכור אותה כמו שהייתה באמת, אזכור את השיחות שלנו, את החיבוק, החיוך והאכפתיות.

אני מחבקת את המשפחה הילדים ונכדים לא פשוט להפרד מאישה כל כך טובה ומיוחדת. שלא תדעו עוד צער.

את צ'יקיטה הכרתי פעם ראשונה כשהגעתי לגעש במסגרת פרויקט סלע (סטודנטים לומדים ועובדים) ב-1991.

צ'יקיטה וירדנה פרנס היו המדריכות שלנו ודאגו לכל הצרכים והבקשות. זו היתה שנה לא פשוטה בגלל מלחמת המפרץ.

אני זוכרת את צ'יקיטה כאישה מאד טובה, סבלנית, תמיד מוכנה להקשיב ולעזור. הרגשנו מאד נוח ונעים לפנות כי תמיד קיבלנו תשובות עם חיוך ורוגע.

מהר מאד נוצר בנינו קשר מצויין שנשמר לאורך כל השנים .

לצ'יקיטה היה אופי מאד צעיר וראש פתוח. היא אהבה אנשים, אהבה צעירים וילדים. תמיד התעניינה בכולם, ידעה לאכיל ולעודד כשהיה צריך. היא היתה מארחת אותנו בבית כאילו אימצה את כולנו. היה נעים ומעניין לשבת אצלה כולם ביחד. היא מאד אהבה את הקיבוץ, סמכה על המערכת ובעיקר התרחקה מרכילויות. לא עניין אותה ולא דיברה על אף אחד מאחורי הגב זה ראוי להערכה .

הצהרת בלפור -ועידת סן רמו / מאת דב נימן

אזכיר כאן שבלפור היה שר החוץ של "הוד מלכותו", ושלה ב1917, איגרת אל הברון רוטשילד, "יו"ר ראש הפדרציה הציונית בבריטניה" וכפי שציינתי לעיל, הייתה בעלת חשיבות לעם היהודי. כמוכן היו אינטרסים של אנגליה של שליטה על אדמות כפי שהוחלט בוועידת סן רמו, עלי לציין וקוראים רבים, ידענו וציטטנו אך ורק את "הצהרת בלפור" והנה בעיתון "ישראל היום" פורסם מאמר מאת יוסי ביילין, תחת הכותרת "פתרון שתי מדינות: הכל החל בסן רמו. לאחר שבוע ימים, פרסם דר' דרור אידר, שגריר ישראל באיטליה, שנכנס לתפקיד לפני חודשים ספורים והגיש את כתב האמנתו לנשיא איטליה, כתבה בה סיפר שהשגרירות כולה התגייסה והכינו תערוכה על מדינת ישראל וראש העיר העמיד לרשות השגרירות את התזמורת הסימפונית של פסטיבל סן רמו המפורסמת.

שני אירועים בעלי חשיבות אוניברסאלית ובמיוחד לעם היהודי התרחשו. בתנועה הציונית טרם הקמתה של המדינה, היו אלה 47 שנים אחרי ועידת סן רמו, בעצרת הדרמטית שהתרחשה ב"חבר העמים" טרם שינוי השם ל"או"ם ב- כ"ט בנובמבר 1947, ודווקא שלוש שנים אחרי הצהרת בלפור, התכנסה ועידת סן רמו. בדיוק לפני 100 שנה. מנהיגים של מדינות שניצחו והביסו את השלטון הע'ותומני ששלט במזרח התיכון למעלה מ 400 שנה. לוועידת סן רמו בין המנהיגים הוזמנו גם מנהיגי קהילות יהודיות כשבראשן עמד מר חיים ויצמן.

לפי חוקרים, הסטוריונים ופרשנים במשך 100 השנים האחרונות כתבו, וחקרו על ידי מסמכים אשר משאירים לדורות הבאים ובהם מציינים את ועידת סן רמו. לפני כ-60 שנה, אהרון כהן, חבר קיבוץ "שער העמקים כתב בספרו הנודע "ישראל והעולם הערבי" פרק על ועידת סן רמו. מי שלמד על ספרו לא היה יכול שלא להתרשם מחשיבותו כפי שציינתי לעיל. מר חיים ויצמן, בשנת 1919 נפגש עם האמיר פייסל לצד בריטניה והיה האישיות הערבית הבכירה ביותר באותה שעה, וכפי שידוע במשך ההיסטוריה פייסל בשיחתו נתן הסכמה על הקמת בית יהודי לפי הצהרת בלפור, גם העולם ערבי לא התנגד להסכמה זו. פייסל בנו של השריף חוסיין אשר הוביל את המרד נגד טורקיה. התרחשו תמורות בעולם הערבי, מלחמות, פעולות טרור אשר לא פסקו עד עצם היום הזה, והשינוי הכי משמעותי, כשחבר העמים הכריז על הקמת ועל חלוקת ארץ ישראל לשתי מדינות. העם יהודי שמח ורקד, העולם ערבי התנגד ומדינות ערביות פלשו לישראל וההמשך ידוע.

ולסיום דברי, רק לפני כשבועיים ימים בכנסת, ח"כ האוזר, בויכוח עם חברי כנסת מה"רשימה המשותפת, התבטא: התנגדתם גם בוועידת סן רמו אחרי פייסל, התנגדתם להקמת מדינה ישראל-פלשתינה, התנגדתם למלחמת ששת הימים, וכפי שכתבתי, עד עצם היום הזה. השאלה ששאלתי את עצמי, מדוע במשך שנים רבות, בלטה רק "הצהרת בלפור" והיום בולטת סן רמו. הצהרת בלפור הייתה הצהרה, אומנם בעלת חשיבות לציונות ולעם היהודי, אך ב"סן רמו" המנהיגים מכל המדינות נקטו צד ממשי להקמת ישראל.

חיים ויצמן, אמר בהיותו נשיא המדינה כי מדינת ישראל נולדה בסן רמו.

חיים וייצמן

המשך בעמוד הבא

חזרה לשגרה / מאת סילה קסטין

(נקבה בודדת עם הרבה זכרים), למה בכלל רבייה. הרצאה נוספת הייתה על "מוסטנג" חבל ארץ בנפאל ואחרת על קרנבלים שונים בעולם. חברות תיירות רבות שולחות קישורים להרצאות מאוד מעניינות. כייף גדול להיות בביתך להתנתק מהסביבה ולשמוע על נושאים מגוונים.

גם זכיתי לצפות ולשמוע את נועם חורב הפזמונאי. היה מרתק לשמוע את סיפור חייו של הבחור הצעיר הזה, רק בן 36, שכבר הספיק לכתוב אין ספור שירים שהולחנו ושומנים רבים שרים. כתב ספר ילדים ופרסם ספר משיריו. למי שהשם הזה לא אומר הרבה הוא האחראי למילים של "מתנות קטנות" של רמי קליינשטיין ו"אישה חרסונה" ששרה מירי מסיקה ועוד רבים אחרים. אין זמר שלא שר משיריו: ריטה, אייל גולן, הראל סקעת, בניה ברבי ועוד...

לאחר חודשיים בצל הקורונה כל אחד כבר בנה לו שגרה מסוימת וניסה ליצוק קצת תוכן ביומיום שלו שהשתנה מקצה לקצה. במשך החודשיים, המרחק הכי גדול שנסעתי מגעש היה לכיוון הסופרפארם בשפיים. כולנו הסתגרנו בכפר הקטן והיפה שלנו וראינו שיש הרבה יתרונות בחיים הכפריים הללו. להיות סגור בקומה ה-14 באיזה בית דירות גבוה בנתניה עם ילדים או לבד זה בהחלט לא פיקניק. אך הנה לאט לאט הסכר נפרץ ורק נקווה שהווירוס המושמץ הזה לא יקלקל שוב את תוכניות השיקום של כל איחד מאיתנו.

אפשר לומר שהזום פתח בפנינו הרבה אפשרויות לצריכת תרבות וזה בהחלט כייף גדול. נרשמתי לכמה הרצאות ועד כה מאוד נהנית. שמעתי על "רביית בעלי חיים לא מה שחשבתם": הרצאה מצוינת על היתרונות של פוליאנדריה (ארמון של נקבות עם זכר בודד) והפוליגיניה

גם חג העצמאות שלי הפעם היה כולו בעזרת הזום. ביום הזיכרון השתתפתי בשני מפגשים לזכרם של נופלים. היה מאוד מרגש ומעניין. אחד היה משפחתי מאוד, כארבעים משתתפים והשני עם ארבע מאות וחמישים משתתפים. שניהם נגעו לליבי והשאירו עלי רושם רב. לא היה פשוט לצפות כי זה בהחלט היה טקס מסוג אחר. בדרך כלל כשהאזכרה היא בבית הקברות אחרי שנים כמה משתתפים מגיעים? ולכמה זמן? לזום היתה היענות מאוד גדולה ולא צפויה.

ביום העצמאות עצמו מאוד התלבטנו איך לחגוג במשפחתנו. אחת הכלות הציעה שכל זוג יגירל שני מושגים שקשורים לחג ושינסה לכתוב או להציג אותו לכל המשפחה. הופתענו מהתוצאה שהייתה כיפית, שונה ומעניינת. גלעד ואני הגרלנו: "מטס אווירי" והתחדשות והתוצר שלנו היה סרטון מצחיק וברכה. בעידן שחייבים לשמור מרחק חייבים להיות יצירתיים.

זכיתי בתקופה המיוחדת הזאת לטייל באינספור שבילים של פארק השרון שלנו. גלעד ואני חרשנו את השטח מתע"ש (על יד נוף ים) עד וינגייט. בתע"ש נחשפנו לבאר יפהפייה ובריכה מתקופת הבריטים. גם זכינו לראות ציפור בשם נטה שהיא די נדירה בביצה המדהימה שלנו.

התקדמנו מאוד בפאזלים שהתחלנו וסיימנו אחד של 1000 חלקים, שני של 2000 ועכשיו אני בשלישי של 1000. זאת פעילות שמרתקת וגם משכיחה ממך כל דבר אחר. הנאה צרופה בעיניי.

חזרה לשגרה / מאת סיליה קסטין

פאצ'ט מביאה לנו בספרה את חייהן של שתי משפחות מאוד לא מאושרות ומה עובר על כל הנפשות ובעיקר הילדים לאור הגירושים. אי אפשר לומר שזה ספר על אומללות אלא זאת סאגה משפחתית מאוד מרוכזת. אין גיבור ראשי אך הדמות המגוללת את הסיפור מביאה לנו גם את הכאב וגם את הפיוס עמו של כל המשתתפים והכל בספר קצר וכתוב לדעתי מצוין. טוב חברים, זה מה שיש לי לומר. לכולכם בריאות, משמעות והנאות.

אך גם לא הזנחתי את הספרות. קראתי שחור וכסף מאת פאולו ג'ורדנו על מערכת יחסים של זוג עם המטפלת של בנם. ספר קטן אך כתוב היטב.

כוחו של הכלב מאת תומס סוואג' השאיר עלי רושם רב למרות שהוא לא ספר קל בגלל הנושא המורכב. תומס מגולל סיפור על הומוסקסואליות בקרב הקאובויים בתחילת המאה הקודמת. כל המשפחות המאושרות מאת אן פצ'אט בניגוד לציטטה המפורסמת של טולסטוי :

"כל המשפחות המאושרות דומות זו לזו. אך המשפחות האומללות - אומללות הן כל אחת על פי דרכה"

"וחג שבועות תעשה לך, ביכור קציר חיסים"

נפגש לחגיגת שבועות בערב החג,

ביום חמישי ה-28.05 בשעה 17:00

חג יחיד ומיוחד בהתאם להנחיות,

החג הינו פנימי שלנו.

נפגש כולנו ונחגוג במתחמי פעילות מגוונים: מתחמי משחקים, יצירות ומלאכה לקטנים ולגדולים, דוכן שזירת פרחים, פינת סיפור, טיול על הטרקטור עם יוסי, ריקודי-עם עם רחל, פיתות דרוזיות, יין ובירה וכמובן ביכורים של ענפי החקלאות.

מוזמנים להביא מחצלות ולהשאיר את הכלבים בבית

חג שמח

צוות החג וועדת תרבות

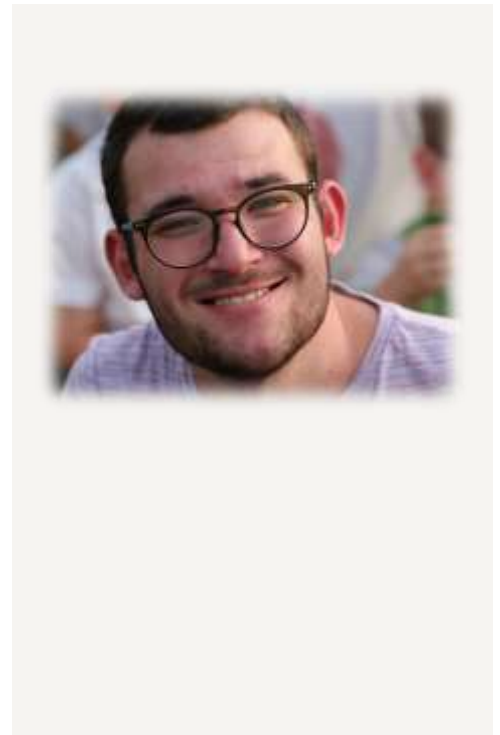
הנזק הבלתי נראה / מאת עודד רוזנטל

יהיה קיים (אם לא בצורתו הנוכחית) עוד אלפי שנים. מה שמסוכן בפלסטיק שהוא לא משפיע רק על הדורות הבאים, הוא גם משפיע על כולנו ביומיום. בלי שאנחנו מודעים לכך בכלל.

פלסטיק הוא מוצר שמתפרק למיקרופלסטיק, שחודר למי התהום, ומשחרר מזהמים המגיעים לברזים ולגופינו. מחקרים מוכיחים, כי כימיכלים הנפלטים על ידי פלסטיק עלולים לגרום לסרטן, לפגיעה במערכת החיסון, בפוריות ובפגיעה בעוברים. נכון ששימוש בפלסטיק מקל מאוד, ולכולנו אין כוח לשטוף כלים, אבל זה מאמץ קטן למען חיים בריאים יותר.

תקופת הקורונה החזירה אותי לכלבו. דבר ששמתי לב אליו במיוחד מאז שחזרתי ושצורם לי מאוד הוא התופעה שאנשים קונים שקיות חד פעמיות מבלי לחשוב על כך פעמיים, וזאת כשיש באפשרותם להשתמש בתיקים/ שקיות רב פעמיות ואפילו בקרטונים.

לכן אני מבקש שתקדישו 2 דקות כדי לקרוא ולהבין מדוע חשוב שתקפידו להשתמש ברב פעמי לטובת כולנו. כמו שרובכם יודעים, ואולי לא מייחסים לזה מספיק חשיבות, פלסטיק מזהם. הוא לא מתכלה, ומה שיוצר,

יש שיגידו שהם קונים כוסות קרטון במקום כוסות פלסטיק, אבל גם כוסות הקרטון מכילות פלסטיק.

דבר נוסף שחשוב לדעת הוא, שישנה תופעה יחסית חדשה של חד פעמי מתכלה. הבעיה בו היא שלצורך ההתכלות, דרושים תנאים אופטימליים שאינם קורים בדרך כלל, כך שבפועל, במקרה כזה, אתם סתם משלמים יותר ולא באמת תורמים לסביבה. נכון שעשור אגורות נשמע מעט, אבל בממוצע החודשי, זה יכול להגיע להרבה מאוד כסף.

חשוב לי שתדעו, שההערות שלי בכלבו לא באות כדי להיכנס לכם לכיס. אין לי בעיה שתקנו מוצר יקר, כל עוד הוא לא מזיק לסביבה ופוגע בי ובכם. בסופו של דבר, גם הארוך וגם הסביבה תודה לכם.

(חלק מהמידע נלקח מעמותת "צלול")

פרויקט הנצחה לזכרו של רדי פילס ז"ל / מאת קרינה פלדמן

המדויקת של הטבע. בפגישות בין חברים שקיימנו, ידענו שאנו רוצים להתחבר אל הגבעות ולייצר פינת זכרון שתשרת את חברי קיבוץ געש ועוברי אורח. בגלל אהבתו הרבה לגבעות געש, החלטנו להתמקד באזור זה ולייצר פינת ישיבה שתעוצב בספסלי עץ עבודת יד, מידע כללי, עבור שמורת הטבע, החיות והצמחייה המיוחדת והנדירה שגדלה באזור זה. לצורך הפעילות, הקמנו עמוד תרומה באינטרנט, אשר הופך לכל מעגלי החברים הקרובים והרחוקים. להפתעתנו הרבה, תוך פחות מ-24 שעות הגענו לסכום היעד. מה ששימח וריגש אותנו מאוד לדעת כמה רדי היה אהוב על סביבתו.

ב-21 ליולי נציין שנה ללכתו של חברנו היקר, רדי פילס ז"ל. במשך השנה, התארגנו מספר חברים קרובים של רדי למצוא את הדרך המכבדת, האותנטית והיצירתית להנציח את זכרו של רדי. רדי היה איש של אהבת אדם, הטבע, החי והצומח. נהג לבלות ימים במיולים ברחבי הארץ, הכיר כמעט כל פרח וציפור שנקרים בדרכו. אהב רבות את הארץ ובפרט את געש ואם לדייק, "גבעות געש". המיולים עם ארצי בגבעות, היו עבורו משב רוח נעים וקליל לניקוי המחשבות שהתרוצצו בראשו. נהגנו הרבה להסתובב יחד, מדברים, שותקים או סתם מקשיבים לסמפוניה

קרינה, אלעד ורדי בימים מאושרים ומהנים.
2011

כעת, אנו לקראת סיום קמפיין התרומות.

הזדמנות מצוינת לומר תודה גדולה מכל הלב, לחברים הרבים והיקרים שפתחו את ליבם ואת הארנק ועזרו לנו לעבור את הסכום שהצבנו לעצמינו ולשדרג את הפעילות בזכות תרומתם. בנוסף, נרצה להודות לכל החברים בגעש שנתנו יד בעיצוב ובבנייה של ספסלי העץ. התכנון הנוסף הנו ציור קיר שיתאים לאווירה הפסטורלית של גבעות געש על מגדל המים הקטן.

אירוע השקת פינת ההנצחה מתוכנן לסוף יוני. (נעדכן אתכם על התאריך ונשמח לראות אתכם יחד איתנו).

צלצלו להגיד מזל טוב

- 1.6 - זמי בן חורין, קסלסי חיים, רן הדר, ניר בלבן
- 2.6 - אלימלך שחף
- 3.6 - אלון טמים, אריאל בלבן
- 4.6 - רותי דוויק סלוצקי, כתב הראל, נעם פלברג
- 5.6 - אמיר סיטרין
- 6.6 - עירית פאוסט, ניר להב, אירית אסתר קנר
- 7.6 - מקסימיליאן פופר, שפירא אורי
- 8.6 - רעיה סטימצקי, נגה בנרוש סלוצקי
- 9.6 - רנה וייס, אלה סקיבה, סבין שקד
- 10.6 - חן אבני, רותם, גיא קלינה
- 11.6 - רחל אלימלך
- 13.6 - ערד יצחק סלוצקי
- 14.6 - דקלה מעין, טל קלינה
- 15.6 - מיכל גרשוני קייט, לוטם קסטין, אלה הרנוי
- 16.6 - ראובן גפני, אבירם מן, אביב רובינסקי, הילי יערי
- 17.6 - עדה שחר, שמעון אלימלך, עדי ברקן, לילך סיטרין, עדן יערי
- 18.6 - דני בלבן, אלי בלבן,
- 19.6 - לאה שקד, אייל רותם, עדן סיטרין
- 20.6 - הדויג מעין, נועה סירוטה, רועי דור, רותם דור
- 21.6 - מתי גרונטמן, שי רוזנטל
- 22.6 - לילך הדר, ליהיא אבני-כהן
- 23.6 - רונית גושן-הדר, ניצן נגרי
- 24.6 - מיכל גונדטר שרויט,
- 25.6 - יערה שחם סופר, גל ברודצקי
- 26.6 - רחל סלוצקי
- 30.6 - אוהד וסרלאוף, קרני מזור

ברכות לבביות

• ליערה ואדם בוכמן ולכל המשפחה, מזל טוב להולדת הבת תמר, אחות ליותם ואורי, נכדה לכלנית ורוני בוכמן

• מזל טוב לניצן נייען וירדן בן זוגה, לכבוד חתונתם

